

**Queer film
v Německu**

Queer film v Německu

§ 175

Trestnost sexuálního styku mezi muži
(1871–1994)

Queer film v Německu

I. Meziválečné období

Anders als die Andern (R. Oswald, 1919) – pozitivní reprezentace homosexuality, spolupráce M. Hirschfeld

Queer film v Německu

I. Meziválečné období

- Narušování zavedených kategorií genderu, oslovení heterosexuálního i queer publika:
cross-dressing filmy: *Aus eines Mannes Mädchenzeit* (1913), *Jugend und Tollheit* (1912), *Ich möchte kein Mann sein* (1919), *Viktor und Viktoria* (1933)
- **Queer spektakl** berlínských kabaretů a nočních klubů proniká i do filmu: *Wo ist Colletti?* (1913), *Nächte der Weltstadt* (1926), *Dr Mabuse, der Spieler* (1922), *Das Testament des Dr Mabuse* (1933), *Metropolis* (1927) apod.
- *Mädchen in Uniform* (Leontine Sagan, 1931)

Queer film v Německu

I. Meziválečné období

Implicitnější queer reprezentace ve filmech expresionismu: *Kabinet doktora Caligariho* (1920), *Homunkulus* (1916), *Alraune* (1918, 1928, 1930)

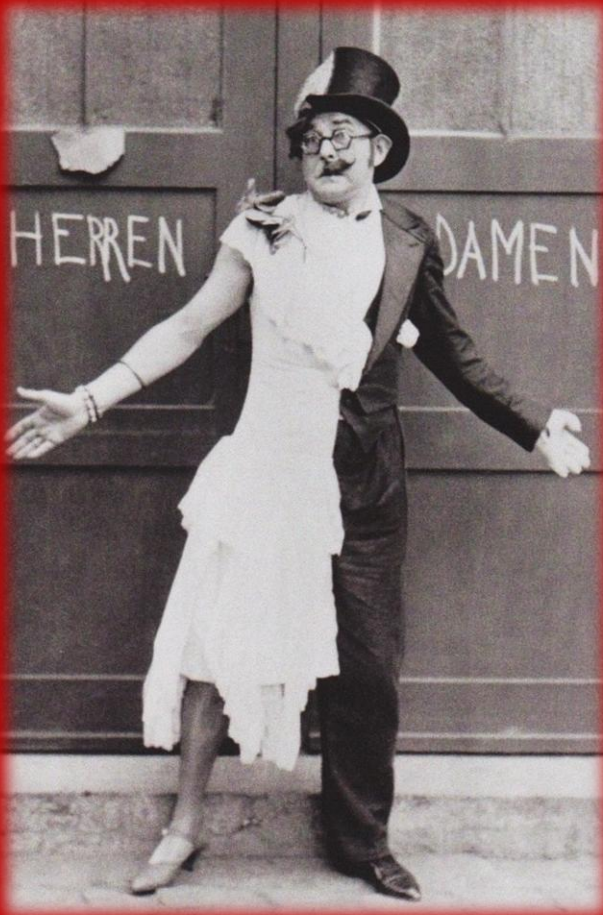

Queer film v Německu

II. Třetí říše

- Zvýšená perzekuce queer osob
- Brzy problémy s produkcí i distribucí filmů s queer obsahem
- Queer divácká identifikace skrze **hvězdy: Zarah Leander, Wilhelm Bendow**
- Filmy propagující politické sdružování příslušníků či příslušnic stejného pohlaví – potencionální homoerotické konotace (*Ich für Dich, Du für mich, Olympia*)

Queer film v Německu

Wilhelm Bendow (1884–1950)

Zarah Leander (1907–1981)

Queer film v Německu

III. Poválečné období

- Východní i Západní Německo přebírají platnost § 175
- Marginální filmová reprezentace queers, stereotypy (*Strassenbekanntschaft*, 1948), remaky klasických výmarských filmů (queer konotace odstraněny)
- *Anders als du und ich* (V. Harlan, 1957)

Queer film v Německu

IV. Queer v rámci Nového německého filmu

Po roce 1969:

- V Západním Německu rozvoj **gay hnutí** a současně i tzv. **Nového německého filmu** – film jako prostředek pro zahájení diskuze o tématech homosexuality
- Vědomí problémů spojených s reprezentací gayů a leseb – koncept „vlastního já“, důraz na subjektivitu

Queer film v Německu

Werner Schroeter (1945–2010)

- První filmy natáčí na 8 mm a 16 mm, inspirace americkým undergroundem
- Koncepce queer filmu silně ovlivněná camp estetikou:
Epizodické vyprávění, silně stylizovaná spektakulární mizanscéna; inspirace tradičním uměním, podléhající dekonstrukci – *Eika Katappa* (1968), *Der Tod der Maria Malibran* (1972), *Willow Springs* (1973), *Der Rosenkönig* (1986) aj.
- Spolupráce s **Magdalenou Montezumou**

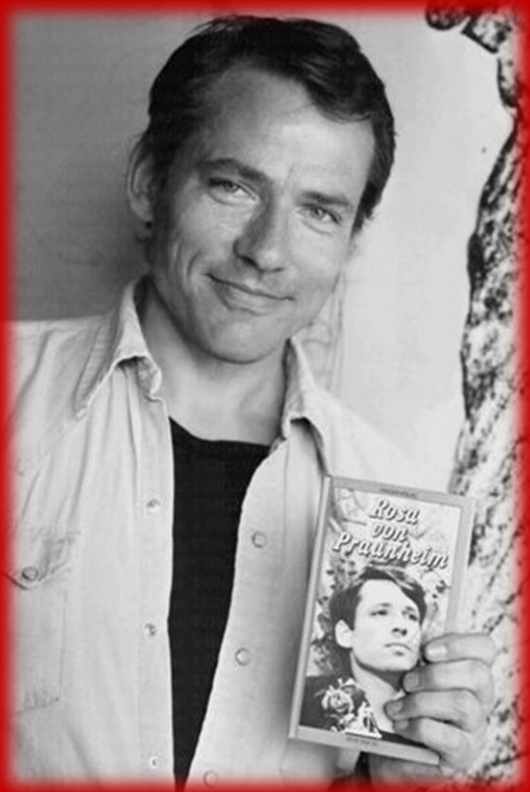

Queer film v Německu

Rosa + Werner

Queer film v Německu

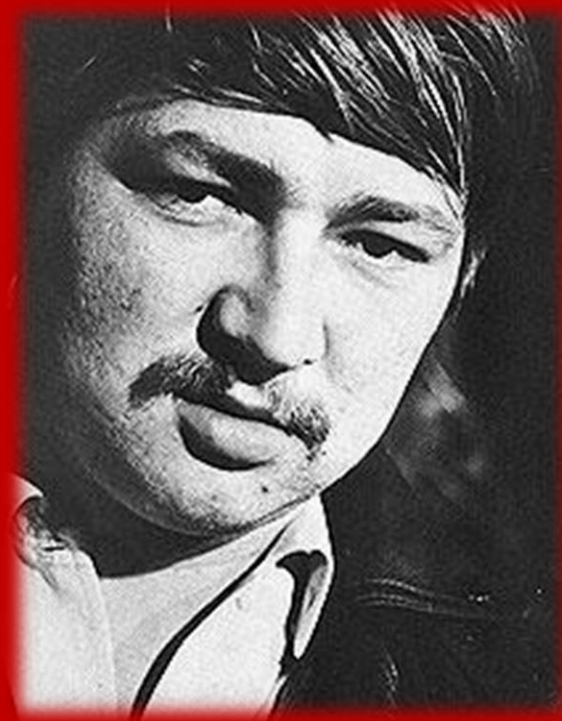
Rosa von Praunheim (*1942)

- Nejvýznamnější osobnost německého queer filmu, aktivista a mluvčí německého gay hnutí
- Fikční i nonfikční zpracování témat homosexuality, AIDS, příběhů stárnoucích queer osob
- Jedinečnost hereckých interpretů (stárnoucí umělkyně, transvestité, transsexuálové), kolem nichž buduje témata a vyprávění svých filmů.
- *Nicht der Homosexuelle ist pervers, sondern die Situation, in der er lebt* (1971), *Die Bettwurst* (1971), *Ich bin ein Antistar – Das skandalöse Leben der Evelyn Künneke* (1976), *Unsere Leichen leben noch* (1981), *Ein Virus kennt keine Moral* (1986) aj.

Queer film v Německu

Rainer Werner Fassbinder (1945–1982)

- Nejproduktivnější režisér Nového německého filmu – práce ve filmu, v televizi a v divadle
- Společensko-kritická díla, emocionálně přitažlivá pro publikum.
- Inspirace v gangsterkách a melodramatech (filmy Douglasa Sirka z 50. let)
- Postavy jako **oběti** (téma masochistické identifikace s idealizovaným utlačovatelem nebo idealizovaným obrazem sebe sama) – hra s identifikací.
- **Queer témata:** *Die Bitteren Tränen der Petra von Kant* (1972), *Faustrecht der Freiheit* (1975), *In einem Jahr mit 13 Monden* (1978), *Querelle* (1982).

Queer film v Německu

Ulrike Ottinger (*1942)

- Inspirace výtvarným uměním, od něhož přešla k filmu.
- V rané tvorbě odpor k dokumentu, inklinace ke stylizaci a narativní dekonstrukci
- Experimentální filmy s radikální **antirealistickou estetikou**
- **Lesbické motivy**, ne zcela artikulované (androgynní a nejednoznačné postavy)
- *Madame X – Eine absolute Herrscherin* (1978), *Bildnis einer Trinkerin. Aller jamais retour* (1979), *Freak Orlando* (1981), *Dorian Gray im Spiegel der Boulevardpresse* (1984) aj.
- Spolupráce s **Tabeou Blumenschein**

Queer film v Německu

Monika Treut (*1954)

- V mediální sféře aktivní od 70. let
- Filmové režii se věnuje od 80. let – spolu s Elfi Mikesch zakládají produkční společnost Hyäne Filmproduktion (v roce 1992 Hyena Films).
- **Lesbická tematika**, motiv cest v doslovném i přeneseném smyslu (opouštění Německa, spojené s objevováním vlastní sexuality)
- *Verführung: Die grausame Frau* (1985 / s Elfi Mikesch), *Die Jungfrauenmaschine* (1988), *My Father Is Coming* (1991) aj.

